

Διάταξη Θεματικής Ενότητας
ΘΕΣΠ623 / Θεατρική Πρακτική: Εφαρμογές Υποκριτικής και Σκηνοθεσίας

Σχολή	ΣΑΚΕ	Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών	
Πρόγραμμα Σπουδών	ΘΕΣΠ	Θεατρικές Σπουδές	
Θεματική Ενότητα	ΘΕΣΠ 623	Θεατρική Πρακτική: Εφαρμογές Υποκριτικής και Σκηνοθεσίας	
Επίπεδο	Προπτυχιακό	Μεταπτυχιακό	
		Μάστερ	Διδακτορικό
		√	
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική		
Τύπος Διδασκαλίας	Εξ αποστάσεως		
Τύπος Θεματικής Ενότητας	Υποχρεωτική		Επιλογής
			√
Αριθμός Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων	3		
Αριθμός Εργασιών	1 (+1 προαιρετική, μόνον όταν δεν εξασφαλίζεται δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις)		
Υπολογισμός Τελικής Βαθμολογίας	Εργασίες	Διαδρ. Δραστ.	Τελικές Εξετάσεις
	30 %	10%	60%
Αριθμός Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)	15		

Περιγραφή Θεματικής Ενότητας

Σε αυτήν τη θεματική ενότητα οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με βασικούς άξονες της θεατρικής πρακτικής, μέσα από το πλαίσιο της σκηνοθεσίας και της υποκριτικής, έτσι ώστε να εξοικειωθούν με τις κύριες συνιστώσες της παράστασης. Εισάγοντας τους φοιτητές σε έννοιες που κατεξοχήν διέπουν τη σύγχρονη παραστατική δημιουργία, η ΘΣΠ 623 προχωράει πέρα από την περιγραφή του ιστορικού και αισθητικού πλαισίου σε προτάσεις πρακτικής εφαρμογής όσων παραγόντων επηρεάζουν άμεσα τη δουλειά του σκηνοθέτη και του ηθοποιού πάνω στη σκηνή. Η ΘΣΠ623 εξετάζει ζητήματα της σκηνοθετικής και υποκριτικής τέχνης, εμβαθύνοντας σε τεχνικές ερμηνείας και σύλληψης του σκηνικού κόσμου, δραματουργικής ανάλυσης, καθοδήγησης του ηθοποιού και στήσιμο μιας παράστασης στο σύνολό της.

Προαπαιτούμενες Θεματικές Ενότητες

Τουλάχιστον δύο (2) από τις εξής ΘΕ: ΘΕΣΠ 511, ΘΕΣΠ 512, ΘΕΣΠ 521, ΘΕΣΠ 522

--	--

Σύνθεση Βαθμολογίας			
Τρόπος Αξιολόγησης	Βαρύτητα στον τελικό βαθμό	Φόρτος εργασίας	
		Ώρες	ECTS
Εβδομαδιαία Μελέτη <i>(13 εβδομάδες * ~ 25 ώρες μελέτης ανά εβδο.)</i>	-	~325–390	13
Εργασία 1	30 %	~50–60	2
Εργασία 2			
Διαδραστικές Δραστ.	10%		
Τελική/Επαναληπτική Εξέταση	60 %	3	0
Σύνολο	100%	375–450	15
Κανονισμοί Βαθμολογίας και Τρόποι Αξιολόγησης			
<ul style="list-style-type: none"> • Ένας/Μια φοιτητής/-τρια βαθμολογείται με 10, αν συγκεντρώσει το 100% της πιθανής βαθμολόγησης. • Ένας/Μια φοιτητής/-τρια βαθμολογείται με 9, αν συγκεντρώσει το 90% της πιθανής βαθμολόγησης, και ούτω καθεξής. • Βαθμός επιτυχίας (Passing rate) <ul style="list-style-type: none"> • 10% βαθμολογίες Διαδραστικών Δραστηριοτήτων (ΔΔ). Η κάθε ΔΔ βαθμολογείται με 1 (Pass) ή 0 (Fail). • 30% βαθμολογίες εργασιών. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Η εκπόνηση τουλάχιστο μιας εργασίας είναι υποχρεωτική. Δεύτερη εργασία εκπονείται μόνον εφόσον ο φοιτητής/ φοιτήτρια δεν κατοχυρώσει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις με τη βαθμολογία της πρώτης εργασίας. Σε αυτή την περίπτωση, λαμβάνεται υπόψη μόνο ο βαθμός της 2^{ης} εργασίας (εφόσον είναι ≥ 5) και για την 1^η εργασία ο διδάσκων δεν καταχωρίζει βαθμό (αφήνει το σχετικό πεδίο κενό). ▪ Στην περίπτωση που υποβληθούν 2 εργασίες, ο Βαθμός είναι ο ΜΟ των βαθμολογιών των 2 εργασιών • 60% Τελικής εξέτασης. Ως βαθμολογική βάση στην τελική εξέταση θεωρείται το 50% του άριστα. • Για να κατοχυρώσει ο φοιτητής δικαίωμα συμμετοχής στην εξέταση θα πρέπει να πληροί και τις 2 κάτω προϋποθέσεις: <ul style="list-style-type: none"> • Να έχει λάβει τουλάχιστο το 50% του δυνατικού άριστα που αντιστοιχεί στις ΔΔ • Να έχει λάβει τουλάχιστον 50% του δυνατικού άριστα που αντιστοιχεί στις εργασίες • Αν ένας/μια φοιτητής/-τρια συγκεντρώσει βαθμολογία με δεκαδικό ψηφίο, τότε αυτό στρογγυλεύεται προς στην πλησιέστερη μισή μονάδα. 			

Κύριες δεξιότητες που θα πρέπει να αναπτυχθούν

Ο/Η φοιτητής/-τρια που θα ολοκληρώσει επιτυχώς την εν λόγω Θεματική Ενότητα, αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τους βασικούς άξονες της δημιουργικής διαδικασίας του σκηνοθέτη (επιλογή-προετοιμασία, κάστιγκ, οργάνωση παραγωγής, πρόβες, συνεργασία με σκηνογράφο, ενδυματολόγο, χορογράφο, φωτιστή, δραματουργό, κ.ο.κ).
- Αναλύει ένα δραματικό κείμενο σε βάθος, εντοπίζοντας δραματουργικές ιδιαιτερότητες και παραστασιολογικές δυνατότητες.
- Συλλαμβάνει ερμηνευτικά ένα κείμενο, οπτικοποιώντας το και εμβαθύνοντας στη διαδικασία στησίματος (point-of-view, επιλογή συνεργατών, βασικές μέθοδοι δραματουργικής ανάλυσης και πρόβας, προσαρμογή σκηνοικού χώρου.
- Εκπονεί προτάσεις για τη σκηνοθεσία, σε δεδομένο σκηνοικό χώρο, ενός θεατρικού έργου, μεταχειριζόμενος εργαλεία σκηνικής σύνθεσης και τεκμηριώνοντας τις επιλογές του.
- Γνωρίζει ουσιώδη στοιχεία για την τέχνη του ηθοποιού και τις ιδιαιτερότητες-ισορροπίες της συνεργασίας ηθοποιού-σκηνοθέτη, αλλά και σκηνοθέτη-θεατρικού συγγραφέα κατά την ερμηνευτική διαδικασία.
- Κατανοεί τη σημασία και τη λειτουργία απαραίτητων συστατικών της υποκριτικής τέχνης, όπως η παρατήρηση, η συγκέντρωση, η φαντασία, και η ερμηνεία.

Αναμενόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο/Η φοιτητής/-τρια που θα ολοκληρώσει επιτυχώς την εν λόγω Θεματική Ενότητα, αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να:

Γνώση (Knowledge)

- Γνωρίζει τα θεμελιώδη συστατικά και τα ιδιώματα της σκηνοθετικής τέχνης.
- Αναφέρει τους πολλαπλούς ρόλους του σκηνοθέτη στη διάρκεια του στησίματος μίας παράστασης.
- Αναφέρει κυρίαρχες θεωρίες στο χώρο της σκηνοθεσίας και της υποκριτικής.

Κατανόηση (Comprehension)

- Κατανοεί την αξία της συνεργασίας στη διαδικασία μίας θεατρικής παραγωγής.
- Αποκτήσει κριτική αντίληψη της ισορροπίας ανάμεσα στην θεωρητική ανάλυση και την πρακτική εφαρμογή των τεχνικών της σκηνοθεσίας.
- Κατανοεί τόσο τις προσωπικές, όσο και τις επαγγελματικές απαιτήσεις στην άσκηση της τέχνης του σκηνοθέτη και του ηθοποιού.

Εφαρμογή (Application)

- Προγραμματίζει και να οργανώνει μια θεατρική παραγωγή, εφόσον του ζητηθεί.

- Συντονίζει τους ηθοποιούς και τους άλλους καλλιτεχνικούς συντελεστές μιας θεατρικής παραγωγής.
- Επικοινωνεί με σαφήνεια με τους άλλους καλλιτέχνες του θεάτρου.
- Αναπτύσσει ένα ικανό λεξιλόγιο, που θα του επιτρέψει τον επικοινωνιακό διάλογο με τον ηθοποιό.

Ανάλυση (Analysis)

- Αναλύει με πειστικότητα βασικά στοιχεία της σκηνικής πράξης, σε συνάρτηση με τη δεδομένη σκηνοθετική προσέγγιση.
- Αναπτύσσει προσωπικούς μηχανισμούς κριτικής σκέψης ως προς την ανάλυση ενός θεατρικού γεγονότος.

Σύνθεση (Synthesis)

- Ενσωματώνει πληροφορίες που έχουν αποκτηθεί βάσει του υλικού μελέτης στις δικές του/της πρωτότυπες αναλύσεις και εκτιμήσεις θεατρικών παραστάσεων.
- Προτείνει τεκμηριωμένες ερμηνείες για φαινόμενα και εξελίξεις στον χώρο της σύγχρονης σκηνοθεσίας και υποκριτικής (20ός και 21ος αιώνας).
- Συνθέτει γραπτώς σε ένα συνεκτικό και ενιαίο όλο αποκτηθείσες γνώσεις, ερευνητικά δεδομένα, παρατηρήσεις και ερμηνείες έγκριτων μελετητών.

Αξιολόγηση

- Συγκρίνει και να αξιολογεί τα διάφορα δομικά στοιχεία της παράστασης, τόσο μεμονωμένα, όσο και στην αλληλεπίδρασή τους.
- Αντιλαμβάνεται την επιδιωκόμενη από το σκηνοθέτη «ανταπόκριση» του ακροατηρίου και την επιτυχία ή όχι αυτής της επιδίωξης.
- Αποτιμά τη λειτουργία της σκηνογραφίας και του σκηνικού διακόσμου σε μία δεδομένη παράσταση.
- Αξιολογεί τη συμβολή των βασικών θεωριών των πρωτοπόρων της σκηνοθεσίας και της υποκριτικής στη διαμόρφωση τάσεων και ρευμάτων στο σύγχρονο θεατρικό τοπίο διεθνώς.

Βιβλιογραφία

Υποχρεωτική Βιβλιογραφία

- Sidiropoulou, A. *Directions for Directing. Theatre and Method*. New York: Routledge, 2018.
- Ibsen, H. *Η Κυρά της Θάλασσας*. Μετ. Μαργαρίτα Μέλμπεργκ. Αθήνα: Νεφέλη, 2010.
- Miller, A. *Ο Θάνατος του Εμποράκου*. Μετ. Ερρίκος Μπελιές. Αθήνα: Πατάκης, 2003.

Βιβλιογραφία Επιλογής:

1. Αγγλόφωνη βιβλιογραφία

- Bloom, Michael. *Thinking Like a Director: A Practical Handbook*. New York: Faber and Faber, 2001.
- Bogart, Anne. *A Director Prepares*. London: Routledge, 2001.
- Cole, Toby, and Helen K. Chinoy, eds. *Actors on Acting*. New York: Crown Publishers, 1970.
- _____, eds. *Directors on Directing*. The Bobbs-Merrill Company, Inc., 1963.
- Cohen, Robert and John Harrop, eds. *Creative Play Direction*. (2nd Edition). Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall, 1983.
- Craig, Edward Gordon. *On The Art of the Theatre*. 1911. Edited by Franc Champerlain. London and New York: Routledge, 2009.
- Dezseran, Louis. *The Student Actor's Handbook. Theatre Games and Exercises*. Mountain View, California: Mayfield Pub Company, 1975.
- Heddon, Deirdre, and Jane Milling. *Devising Performance. A Critical History*. New York: Palgrave, 2006.
- Hodge, Alison. *Twentieth Century Actor Training*. London; New York: Routledge, 2000.
- Hodge, Francis and Michael McLain. *Play Directing; Analysis, Communication, and Style*. (Sixth edition) Boston: Pearson-Allyn and Bacon, 2005.
- Innes, Christopher and Maria Shevtsova, eds. *The Cambridge Introduction to Theatre Directing*. Cambridge: Cambridge University Press, 2013.
- Meyer-Dinkgrafe, Daniel. *Approaches to Acting*. London and New York: Continuum, 2001.
- Mitter, Shomit, and Maria Shevtsova, eds. *Fifty Key Theatre Directors*. London and New York: Routledge, 2005.
- Mitter, Shomit. *Systems of Rehearsal. Stanislavsky, Brecht, Grotowski, and Brook*. London and New York: Routledge, 1992.
- Panet, Brigid. *Essential Acting*. London and New York: Routledge, 2009.

- Rees, Mandy and John Stanionas. *Between Director and Actor: Strategies for Effective Performance*. London: Heinemann Drama, 2002.
- Sidiropoulou, Avra. *Authoring Performance: the Director in Contemporary Theatre*. New York: Palgrave Macmillan, 2011.
- Zarrilli, Phillip. *Acting (Re)Considered*. London and New York: Routledge, 2002.

2. Ελληνόφωνη Βιβλιογραφία

- Αρτώ, Αντονέν. *Το Θέατρο και το Είδωλό του*. Αθήνα: Δωδώνη, 1992.
- Bablet, D. *Ιστορία Σύγχρονης Σκηνοθεσίας. 1ος τόμος: 1887-1914*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2008.
- Γκροτόφσκι, Γιέρζι. *Για Ένα Φτωχό Θέατρο*. Αθήνα: Θεωρία, 1982.
- Μέγιερχολντ, Β.Ε. *Κείμενα για το Θέατρο*. Αθήνα: Ιθάκη, 1982.
- Παβίς, Πατρίς. *Λεξικό του Θεάτρου*. Αθήνα: Gutenberg, 2006.
- Πατσαλίδης, Σάββας. *Από την Αναπαράσταση στην Παράσταση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.
- Τσέχοφ, Μάικλ. *Για τον Ηθοποιό*. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2008.

Επιπρόσθετα θα δίδεται συμπληρωματικό υλικό ανά εβδομάδα.